

TANÍTÁSOK.

1942. április 3. hete.

Helyesírás és nyelvi magyarázat.

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Rokonhangzású mássalhangzók.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. A felkiáltásról, felszólításról és parancsolásról tanultak számonkérése.

b) Áthajlás. A szavak gyűjtése közben gyakran előfordult, hogy a kimondott szót másnak értették. Akkor észrevehették, hogy nagyon sok olyan szavunk van, melyeknek hangzása nagyon hasonló egymáshoz. De azt is észrevették, hogy olyan szavak is vannak, melyeket másként ejtünk ki, mint azt leírjuk. (Pl. jáccik-játszik, eccer-egyszer stb.)

c) Célkitűzés. Beszéljünk ma a rokonhangzású szavakról, mássalhangzókról.

II. Tárgyalás. Gyűjtsünk most rokonhangzású szavakat! Táblára írni:

kép — lép	dél — tél	zsir — sir
fér — vér	rák — rág	mész — méz
kár — tár	zab — szab	por — bor

Olvassuk el az első szót! — kép — Mit jelent ez a szó? — Van-e itt kép? — Mutasd meg! Olvasd el a hozzá hasonló hangzásút! — lép — Ez is képet jelent? — milyen könnyen összetévesztjük, pedig e két szót, ha nem figyelünk a beszédre eléggé!

Tovább! — fér. — Mit értünk azon, hogy fér? — Mikor mondhatjuk pl., hogy a padba valaki befér? — Melyik szó hangzik hozzá hasonlóképen? — vér. — Mit nevezünk vérnek? — És így tovább.

Azon szavakat, amelyeket másként írjuk, mint azokat halljuk, gyűjtsük össze s azok kiejtésével, leíratásával gyakoroltassuk azok helyesírását.

III. Gyakorlás. a) Gyűjtsenek rokonhangzású szavakat. Keressenek ki és írják le valamely tárgyalt olvasmányból azokat a szavakat, melyeket másképen ejtünk ki, mint ahogy írjuk őket.

b) Tollbamondás. A rokonhangzású szavak gyakorlására.

1942. április hó 3. hete.

Költeménytárgyalás.

III. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Kisfaludy Károly: Szülőföldem szép határa c. költemény.

Nevelési cél: A szülőföld szeretetének elmélyítése.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. Az előző órán tárgyalt költemény számonkérése.

b) Ráhangolás. Voltatok-e már távol szülőfalutoktól? Mit éreztetek ott, idegenben? Miért húzott haza a honvágy? Ki tudná elmondani, mit érzett távol szüleitől, szülőföldjétől? Bizony, nagyon nehéz ilyenre szóval felelni! Kérdezzük meg a költőt, hogyan tudja kifejezni ő?

A költő, Kisfaludy Károly egyszer messze, idegen országban harcolt s fogságba esett. Bizony, nagy honvágy emésztette szívét s egyszer, mikor előntötte lelkét a nagy vágyakozás otthona, szülőföldje iránt, leült s a következőket írta:

SZÜLŐFÖLDEM SZÉP HATÁRA.

Szülföldem szép határa!	De azok nem vigasztalnak,
Meglátlak-e valahára?	Bús szívemmel árván hagynak;
Ahol állok, ahol megyek,	Árván hagynak bús szívemmel,
Mindenütt csak feléd nézek.	Mint a fű, mely a sziklán kel.

Ha madár jön, tőle kérdelem:	Kisded hajlék, hol születtem,
Virulsz-e még szülföldem?	Hej, tőled beh távol estem!
Azt kérdezem a felhőktől,	Távol estem, mint a levél,
Azt a sutgó szellőktől.	Melyet elkap a forgószél.

Az olvasmány által keltett élmények megbeszélése.

A költemény gondolatcsoporthoz tartozó való tárgyalása.

Vágyakozás a szülföld után.

Madártól, felhőtől, szellőtől kérdezi, virul-e szülföldje?

Nem kap választ kérdéseire.

Olyan, mint a levél, melyet forgószél sodor messze fájától.

Elmélyítés. Számoljanak be érzéseikről, amelyeket akkor éreztetek, mikor távol voltak szülföldjüktől. (Utalás: A fekete kenyér című költeményre.)

A költemény végigolvasatása, tartalmának elmondatása.

III. Összefoglalás. Szép olvasatás. Tartalom elmondatása.

Írják le, mit éreztetek, mikor távol voltak szülföldjüktől.

1942. április hó 4. hete.

Természeti ismeretek.

IV. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: A határ fái. I. rész.

Nevelési cél: Ismerjük meg határunkat!

Előzetes kirándulás alapján, amelyen gyűjtöttünk leveleket, virágokat a határ legjellegzetesebb fájáról.

I. Előkészítés. a) Számonkérés. Az előző órán tanultak számonkérése.